

Vierpas

september
2008

Remonstranten- lezing "God geeft de geest"

Ds Klaas Hendrikse beweert dat God de geest heeft gegeven: Hij bestaat niet maar gebeurt. Maar is dit nu werkelijk alles wat nog over God te zeggen valt? Wordt het spreken over God niet te eendimensionaal? De beweging van moderne protestantse predikanten Op Goed Gerucht zal over God die de geest geeft in gesprek treden met remonstrantse predikante prof.dr. Chr. Berkvens Stevelinck. In de remonstrantenlezing zal zij uitgaan van twee vragen:

- waar draait het om in het debat rond ds. Klaas Hendrikse?
- kan zijn boek naast verwarring ook nieuwe inspiratie bieden?

Datum : 3 oktober 2008

Plaats: Geertekerk,
Geertekerkhof 23,
3511 XC Utrecht

Tijd: 15.30-18.00 uur

Kosten : € 5,-

Opgave:

Landelijk Bureau

Remonstranten,

telefoon 030-2316970 /

info@remonstranten.org

Verfrissend

Aan het begin van het nieuwe seizoen een vakantieplaatje. Geen kerk deze keer, maar een fotogenieke luchtverversingsopening van een kroegje in Portugal, ingevuld met fraai smeedwerk. (De ventilator erachter is op de foto nog enigszins te zien; dit is duidelijk nog van vóór het rookverbod in de horeca...)

Maar – met welk doel zou deze vierpas ooit aangebracht zijn?

Wim Wattel

Tavira, Portugal

Spagaat lezing

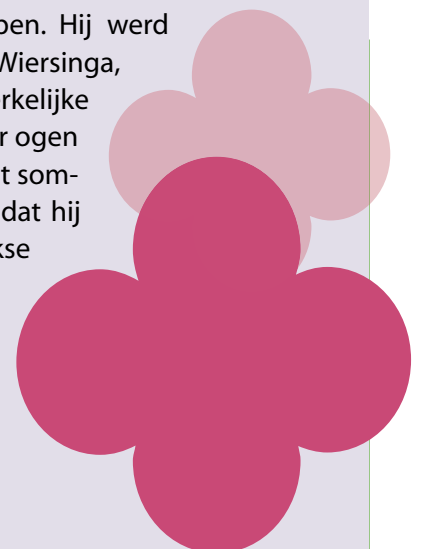
Maandag 15 september 2008, 19.30 uur, in de aula van de Zeeuwse bibliotheek. **Spreeker: Prof. Dr. Cees de Heijer.**

Onderwerp: **Atheïsme: op of over de rand van de kerk?**

Prof. den Heyer zal een lezing houden en vervolgens in gesprek gaan met **Ds. Klaas Hendrikse**, predikant van de Koorkerkgemeenschap en auteur van "Geloven in een God die niet bestaat".

Den Heyer was hoogleraar theologie in Kampen. Hij werd destijds in één adem genoemd met Kuitert en Wiersinga, vanwege hun afwijkende opvatting over de kerkelijke verzoeningsleer. In de loop der jaren is hij in veler ogen zo ver opgeschoven naar de rand van de kerk, dat sommigen hem vrijzinnig noemen. Anderen vinden dat hij er niet meer in thuis hoort. Over Klaas Hendrikse doen soortgelijke geluiden de ronde. Wat vinden de heren er zelf van? Hoe verhouden hun godsvoorstellingen zich tot wat in de kerk nog wel, niet meer, of nog niet kan?

Toegangsbewijzen zijn verkrijgbaar bij: DE DRUKKERY, de Zeeuwse Bibliotheek, en (voor zover beschikbaar) aan de zaal.

Uit de kerkenraad

Het einde van de zomer is weer in zicht. Voorzover we het niet aan het weer merken begint ook de kalender door te tellen. Op het moment dat ik dit schrijf hoor ik Bas Heijne tegen zijn zomeravondgast opmerken "wat mij opvalt is dat je zo tegendraads en radicaal overkomt."

Ik bedenk dat dit ook één kant van de kerk is. Een in mijn ogen noodzakelijke kant.

De andere kant kwam vanmorgen in de pakkende overdenking van Dea Jobse naar voren. De oproep geïnspireerd op Marcus 2 om de verlamming te doorbreken en wat een ware vriend hierbij kan betekenen. Deze overweging sloot overigens schitterend aan bij de inleiding van Klaas Hendrikse een week tevoren over het soms mee- en soms tegenzitten, aan de hand van 1 Koningen 19.

Als Kerk, en Koorkerk in het bijzonder, zijn we er niet alleen om tot nadenken aan te zetten, maar ook om inspiratie op te doen om volledig te leven.

Begin juli vergaderde de kerkenraad. Naast de bespreking van lopende zaken en komende acties kwam ook het gesprek met de classis weer ter sprake. Wij gaan er van uit dat begin september dit gesprek gehouden kan worden.

Bob Viveen

Bijzondere collecten

Als resultaat van de collecte van 1 juli (zie vorige Vierpas) is na afronding door de Centrale Diaconie voor de slachtoffers van de overstromingsramp in Birma € 10.000,- overgemaakt. Op een landelijk totaal van € 260.000,- aan collecte-opbrengsten van de PKN in heel Nederland betekent dat voor Middelburg een heel mooie opbrengst!

Het is heel goed denkbaar dat u zich afvraagt of zulke collecteopbrengsten ook werkelijk hun doel bereiken. Immers, het is duidelijk dat het militaire regime dat in Birma aan de macht is, direct na de ramp de hulpverlening bemoeilijkt. Hulpgoederen en geld kwamen de grens van Birma in eerste instantie niet over. Lokale partners kunnen nog steeds niet bij naam worden genoemd, omdat dit de veiligheid van mensen ter plaatse in gevaar kan brengen. Toch hebben ICCO en Kerk in Actie via ACT International (Action by Churches Together) slachtoffers van de cycloon kunnen bereiken. Via lokale partners in Birma wordt hulp verleend aan de getroffen bevolking. Het beleid van ICCO en Kerk in Actie is erop gericht slachtoffers van rampen vooral te

ondersteunen bij het opnieuw opbouwen van een zelfstandig bestaan. Dat betekent naast de wederopbouw van voorzieningen als onderdak, gezondheidszorg en onderwijs, vooral ondersteuning gericht op activiteiten waardoor mensen een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen. Lees meer over de hulpverlening in Birma op de website van Kerk in Actie. (www.kerkinactie.nl)

Willy Spronk en Wim Wattel

In de zomerperiode hebben we als Koorkerk-gemeenschap tweemaal voor een "eigen" doel gecollecteerd, n.l. op:

27 juli: Stichting Arsi Negelle. De opbrengst was € 195,50.

Nagiften blijven welkom op Rabobank nr. 3038.41.354

Voor meer informatie: www.arsinegelle.nl

17 augustus: De Hospitaalbroeders van Johannes de Deo.

Opbrengst € 277,54 voor bestrijding van de buruli-huidziekte in Afrika. Bankrekeningnr. 3844.21.733. Voor meer informatie: www.hospitaalbroeders.nl

Wim Wattel

Centrale Diaconie

Op zondag 13 juli en zondag 24 augustus j.l. was de diaconale collecte bestemd voor maatschappelijke zorg. Met deze aankondiging in het kerkdienstenrooster moest u het doen.

De toelichting stond in de niet gepubliceerde bijdrage van de diaconie. Al is het achteraf, toch nog even een toelichting op de bestemming.

Op de giftenlijst 2008 krijgen de volgende instellingen, vallend onder noemer "maatschappelijke zorg", een bijdrage:

Vereniging Vrienden van Emergis, St. Centrum voor Telefonische Hulpverlening Zeeland,

St. Mission to Seafarers, St. Lumen Maris,

St. DOOR, Samenwerkingsverband seksueel geweld en godsdienst Zld., Gevangenezorg Nederland, St. Het Clarahofje.

In totaal is € 5250,- begroot. Een heel bedrag. Haalbaar op 2 zondagen? Op dit moment is de opbrengst van 13 juli j.l. bekend, n.l. € 1957,27. Het is niet aannemelijk dat op 24 aug. € 3300,- is opgehaald. Het streefbedrag, erg ambitieus, zal dus niet gehaald worden.

Geen man overboord. In de maand september wordt elke zondag voor de diaconie gecollecteerd. Op deze zondagen krijgen de diaconale collecten geen bijzondere bestemming. Dan zijn de opbrengsten voor o.a. het niet gehaalde doel "maatschappelijke zorg" en alle overige ver-

Agenda

Bij de kerkdiensten

7 september:

Mevr. Da. R. Ritmeester

14 september:

Ds. Klaas Hendrikse

21 september:

Ds. Ivo de Jong

28 september:

Mevr. Da. G. de Klerck-Bets

Thema voor de dienst van 14 september:

Toen ik nog een kind was sprak ik als een kind, dacht ik als een kind, en kreeg ik op school "bijbelse geschiedenis". Nu ik volwassen ben weet ik dat de bijbel niet een boek is waarin door kroniekschrijvers wordt verteld, wat er vroeger is gebeurd. De verhalen van de bijbelschrijvers verwoorden een geloofsvisie, een overtuiging en een vertrouwen dat in een langdurig proces is gegroeid en vorm heeft gekregen. Bij het lezen van hun verhalen is de vraag daarom niet: "zou dit nu allemaal zó gebeurd zijn?"; maar: waarom wordt dit verteld? *Klaas Hendrikse*

Programma voor de kinderen:

7 september: Iets leuks voor allen

14 september: Film: Hanneke; oppas: Martine

21 september: Werken met (bijbel)verhalen: Janny

28 september: Werken met (bijbel)verhalen: Janny

Agenda

We drinken samen koffie bij de diensten van **7 en 21 september**.

Het bestuur van de RGMZ vergadert **3 september**.

Klaas Hendrikse attendeert op de IKON-dienst van **5 oktober om 09.30 uur** met de aantekening dat "de ervaring leert dat dit wel 2x vermeld mag worden".

Nogmaals: Vrijwilligers gevraagd

Graag herhaal ik de oproep voor nieuwe vrijwilligers die bereid zijn één of meer taken te vervullen in de koorkeerk op de zondagochtend.

Voor iedere kerkdienst zijn er vrijwilligers nodig voor taken als:

Het helpen van de koster Riet Jongerius bij haar taken;

Bloemendienst; Deurdienst; Collecteren (inclusief het tellen van de collecte na de dienst); Klaarzetten van koffie en kopjes vóór de dienst; Koffieschenken na de dienst; Afwassen; En als slot alles in de kerk weer opruimen.

Is er iets bij voor U?

Voor informatie over alle taken bel 629 867;

opgaven/aanmeldingen graag schriftelijk bij Han Benjamins.

plichtingen die we op grond van de begroting ons ten doel hebben gesteld. Onze penningmeester begint komende maand langzaam aan de begroting 2009. Belangrijk voor de invulling hiervan zijn de definitieve gegevens over 2007 en de huidige stand van zaken over 2008. Al met al is dat niet pessimistisch.

Jan Versteeg

Cantorij.

De cantorij start weer op dinsdag 2 september. We repeteren in de koorkeerk van 18.30 -19.30 uur onder leiding van Saar Sluik of Annemarijke de Jong.

Het is de bedoeling dat we zingen in de dienst van mevrouw ds. de Klerck op 28 september.

Nieuwe zangers zijn meer dan welkom, zowel alten als sopranen, maar we hebben een groot gebrek aan tenoren en bassen. Als u graag zingt, en het lijkt u leuk om in een cantorij te zingen, komt u dan eens een avondje meezingen. Iedereen is van harte welkom.

Informatie bij Han Benjamins, tel.629 867, of Saar Sluik, tel.624 452

Zeeuwse Gesprekkring voor Vrijzinnig Gelovigen

Op dinsdag 23 september spreekt voor ons **Pastor Roger Dewandeler** over: **'Het religieuze zonder religies: over denkbeelden van de hedendaagse Franse auteur Eric Emmanuel Schmitt'**

In onze gesecculariseerde samenleving wekken de traditionele religieuze structuren steeds minder interesse:kerken raken leeg, weinig mensen noemen zichzelf nog christen, de theologische rede krijgt steeds minder krediet. Eén vraag is of de kerken zullen verdwijnen. Maar betekent dat ook het verdwijnen van het religieuze? Zeker niet. Parallel aan dit secularisatieproces valt ook een groeiende interesse voor spiritualiteit waar te nemen.

Als dubbel startpunt voor deze lezing : de veronderstelling dat het religieuze niet dood is, en de overtuiging dat de hedendaagse seculiere cultuur kostbare elementen kan leveren om nieuwe denkstructuren voor het religieuze te bedenken.

Door middel van het lezen van passages uit het vierluik "Tetralogie van het onzichtbare" van Eric Emmanuel Schmitt, een hedendaagse Franse theater- en romanschrijver, zullen wij proberen enkele eigen-

schappen van het actuele religieuze op te sporen. Dit literaire traject zal ons helpen om twee belangrijke theologische uitdagingen het hoofd te bieden: het nut om God te laten herrijzen en de eis om een positie te bepalen tussen het gelijke en het verschillende.

Pastor de Wandeler is predikant van de Eglise Wallonne in Middelburg.

Wij starten om 12 uur met een gezamenlijke lunch (€ 9,-) in Grand-Café Willem, Oranjelaan 17 (zijstraat Nassaulaan) in Middelburg. Om 14 uur sluiten we de bijeenkomst af. Belangstellenden kunnen zich tot maandag 22 september 12.00 uur aanmelden bij de secretaris (tel. 583368): *Bram Filius*

Concert in de Koorkeerk op zaterdag 13 september

(persbericht; ingekort)

Tijdloze operafragmenten en meesterwerken voor piano.

Op zaterdag 13 de september vindt een bijzonder concert plaats in de Koorkeerk. Dit concert zal liefhebbers van klassieke muziek blij maken en verbazen. U kunt genieten van aria's uit opera's en andere meesterwerken van beroemde componisten. Alle uitvoerende solisten zijn professionals van het hoogste niveau.

De solisten zijn Alexandra d'Espinoza (mezzosopraan), Sebastian Brouwer (tenor) en Saskia Gerritsen (sopraan). Alle drie hebben zij hun sporen verdiend in de muziekwereld in binnen- en buitenland.

De solisten worden op de piano begeleid door Natalia Pavlova.

Bijzonder van dit optreden is dat alle artiesten in verschillende provincies wonen en dat geeft een extra moeilijkheidsgraad in verband met repeteren en organiseren. Bijzonder is tevens dat ze verschillende muziekopleidingen hebben genoten en in verschillende landen hebben gestudeerd. Maar ieder heeft muziek als passie en dat verbindt hun!

Het concert begint om 20.00 uur; entree: 10,- euro p.p.

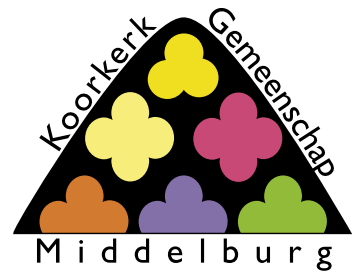
Op Goed Gerucht geeft tekst en uitleg in 'Uitgesproken Protestant' (persbericht)

In het boek *Uitgesproken Protestant* voeren predikanten van *Op Goed Gerucht* een gesprek over cultuur, kerk en atheïsme. In acht persoonlijk gekleurde bijdragen geven zij tekst en uitleg bij het *Protestants Pamflet* (2007) en het *Signaal inzake Hendrikse* (2008). Ook deze twee 'geruchtmakende uitspraken' zelf, die eerder al de nodige publicitaire aandacht kregen, zijn in deze uitgave opgenomen.

De bundel is samengesteld met het oog op gemeenteleden, predikanten en andere geïnteresseerden die meer willen weten over *Op Goed Gerucht*. Zonder koekoek één zang te suggereren, ontvouwen de auteurs hun moderne kijk op (on)geloof, kerk en theologie. In dat verband komen ook de koers van de PKN en de toekomst van

het protestantisme ter sprake. Voorzien van drie gespreksvragen per artikel leent *Uitgesproken Protestant* zich uitstekend voor persoonlijke en gezamenlijke bezinning. De redactie was in handen van Erik Asscher en Jan Offringa. Medeauteurs zijn Richtsje Abma, Jeroen Jeroense, Anne Marijke Spijkerboer en Evert Jan de Wijer. Alle auteurs zijn lid van de stuurgroep *Op Goed Gerucht*.

Uitgesproken Protestant is fraai vormgegeven, omvat 48 pagina's en kost € 7,50. De bundel is in elke boekhandel te koop of te bestellen: ISBN 978-90-76564-57-9. *Op Goed Gerucht* is een beweging van protestantse predikanten, opgericht rond 2000. Zij verlangen naar meer creativiteit, lef, spiritualiteit en humor in de kerk. Ook mengt OGG zich af en toe in het kerkelijk debat, om protest aan te tekenen tegen ontwikkelingen in de PKN die wijzen op een eenzijdige koers of een te smalle identiteit. Bezoek de website www.opgoedgerucht.nl

Colofon

Koorkerkgemeenschap Middelburg;

Predikant ds. K. Hendrikse,

Amnestylaan 45, 4336 LB Middelburg, tel. 0118-611335;

Secr. a.i Dhr. R.F.E. Oldenzief,

Vliedstraat 3, 4535 HA

Terneuzen, tel. (0115) 623147, e-mail: Oldenzielfidder@hotmail.com

Postadres scriba:

Dhr. J. Tillema, Parelduiker-

hof 29, 4332 DA Middelburg,

tel. (0118) 626892 e-mail: joop.

tillema@wanadoo.nl Website:

www.middelburgsekerken.nl;

RGMZ, secr. H.E.E. Benjamins,

tel. 0118-629867; email:

heeb@zeelandnet.nl

Koster mevr. M.J. Jongerius,

de Ruyterstraat 71, 4335 GJ,

Middelburg, tel. 0118-637065;

Organist

dhr. L.C. de Broekert, Dam 54,

4331 GL Middelburg,

tel. 0118-614737;

Autodienst mevr. J. Kleinepier,

tel. 0118-627867;

Verhuur kerkgebouw:

Fam. Kooiman,

tel. 0118-629216.

Redactie Nieuwsbrief:

Jaap Evertse,

tel. 0118-501406 email:

jw.evertse@hetnet.nl

Layout Nieuwsbrief:

Janny Bil-Goudzwaard

tel. 0118-593278

VVPM (Postbankrek. 148233)

en van de wijkkas van de Koor-

kerkgemeenschap (Postbank-

rek. 218595)

RGMZ Postbank 630321 t.n.v.

penningmeester RGMZ Mid-

delburg

ERFGOED

op grijsgrauw marmer schuifelen voeten
met ingehouden tenen over uitgehouwen letters
hieronder zonder ademtucht
leggen de doden geen gewicht meer
in hun schaal omfloerst door tranen

stoflicht door glas
in lood gevangen herinneringen
liederen tot zwijgen gebracht
verlangens versteend
verrukking vergaan

het carillon zingt
al die dwaze pogingen
over de daken heen
onze handen verschuren
omdat wij de tijd willen grijpen
want ons speelt de zwaartekracht parten

maar luister en luister en
heel even en soms
trilt in ons hart de stilte na
juichend en hemelsbreed

Myriam Nagelkerke

De dichteres won een prijs met dit gedicht (opgenomen in een bundel over Paul van Ostaayen).

Van de redactie

Aanmelding Vierpas per email.

In ons vorige nummer stond weer vermeld hoe u zich kunt aanmelden voor ontvangst van de Vierpas (in kleur!) per email. We hebben vernomen dat zich daarbij het probleem kan voordoen dat u de "verzenden"-knop voor het desbetreffende aanmeldingsschermpje op www.middelburgsekerken.nl/koorkerk niet in beeld krijgt. De oorzaak is, dat de website is ingesteld op een beeldschermresolutie van 1024 x 768 pixels. Zit u lager (bijv. 800 x 600), dan kunt u dat probleem op twee manieren verhelpen: 1) Klik in het menu links op "Adresboek" – Het genoemde aanmeldingsschermpje verschijnt nu volledig in beeld, inclusief verzendenknop.

2) Stel de beeldschermresolutie van uw computer (desnoods tijdelijk) hoger in d.m.v. het configuratiescherm, optie "Beeldscherm", tabblad "Instellingen".

Inmiddels hebben we contact opgenomen met de websitebeheerder om te vragen of dit probleem meer structureel verholpen kan worden.